

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre 4 frt — kr.
Félévre 2 frt — kr.
Negyedévre 1 frt — kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk.

Hivatalos hirdetéseknek 100 szög 1 frtéért közöltenek.

Kincstári bélyegjél minden hirdetésért 30 kr.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSEG

ÉS

KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, közérdeki köziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők:

Sárospatak, Károly-utca 176. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bermentellen leveleket nem fogadunk el.

Nyitlert minden sora 20 kr.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Steinfeld Jenő.**

A pálinka.*

A népek egy részének gyilkosa, sok család boldogságának tönkretevője, emberirtó ördögi ital: a pálinka. Pusztít, seper, mint a rohanó piszkos ár, meg nem gátolhatja semmi hatalom, sem fejedelmek parancs-szava, sem a társadalom kétségbeesett erőfeszítései?!

Vajjon micsoda nagy bűn büntetése az emberen ez a pokol találmánya, mely baromná aljasítja az embert?!

Vajjon micsoda ördögök romboló hatalma van rettenetes erejébe belerejtve, hogy ilyen rémes alakban jár népiért mérgevel széjjel az emberek között.

Családapákat látunk, kik letépik keblőkről gyermekeiket s feláldozzák azok boldogságát e szörnyűség élvezetnek. Mint a tengerek szörnyeteg polypja, mely a kit meg fog, élve többé el nem eresztí: épp' úgy a pálinka is rabjává teszi az embert s csak mikor mindent megölt benne, ami emberi, akkor eresztí el a szerencsétlent, hogy rövid idő alatt sirjába jusson s koldusbotra hagyott családjá szaporítsa az igazi nyomorultak boldogtalan hadát.

Embereket látunk, a kik sok hasznót tehetnek a társadalomnak, a hazának; s mikor megragadja a pálinkaivás szenvedélye, akkor kihal belőlük minden nemes érzelem, a munka iránt való kedv s a büntények egész sorozata, mint az alvilág démonjai, tűnnek fel előttünk.

* Ezek a már jelzett pályadíj-nyertes iránycikk. Szerk.

Igen, mert mikor kihal az ember kebléből a jobb érzelem, akkor a gonosz indulatok egész serege áll elő s pusztító erővel viharzanak minden ellen, a mi tisztességes, a mi rend s a mi a társadalom fenállásának elengedhetlen feltétele.

Hisz az ember keblében a szeretet, vallásosság, türelem, lelkiismeret lekötve tartják az önzés, harag, irigység, kaján-ság fenevadait: de mikor ama nemes érzelmeket megsemmisíti valami szörnyeteg, akkor aztán vége van a szerencsétlen embernek, lábai előtt feneketlen örvény nyílik meg, melybe testileg, lelkileg bele-süllyed, hogy aztán valamely koresma falánál vagy a börtönök penészes levegőjében végezze be hitvány életét.

Nincs-e hát mód, mely megakadályozza ezt a szörnyű haldoklást, a pusztulásnak ezt a démoni erővel működő nagyságát? Nincs?! Kétségbeesve kiáltjátok ezt felénk?? Keressük, kutassuk s higgyük azt, hogy van.

Amerika az a föld, mely eddig talán leginkább megközelítette ellenszerét a mértékletességi egyletekben, melyeknek legkiválóbb katonái a nők.

A nő ösztönszerűen megérzi, hogy neki mint a család lelkének, legnagyobb ellensége a földön a pálinka, mely feldulja a család boldogságát s nyomorok ágyát veti meg a szerencsétlen család számára, hová beférközött.

És valóban óriási is az a hatás, melyet ki tudnak ellene fejteni. S az amerikai nők ezt a mértékletességi egyletek által buzgón teszik is.

Nálunk talán megmosolyognák az olyan embert, a ki a mivel társadalom nőinek ilyen egyletek alakítását tanácsolná s egyszerűen — a leggyengébb jelzővel — rajongónak mondanák azt, ki arra vállalkoznék, hogy a pálinka-ivás ellen alakuló egyesületbe való belépésről szólna fel a jobb körök hölgyeit. Igen, mert mi még nem értünk oda, hogy belássuk a pálinka ivásnak a népre és ez által a házára, államra való káros hatását. Nem értünk még különösen oda, hogy belátnók, hogy a művelt lelkű embernek hivatása magához emelni törekedni a durvát, a műveletlent. Mi csak beszélünk a pálinka ellen — néha, de tenni...? nem teszünk semmit. Pedig talán itt volna már az ideje. Talán beláthattuk már, hogy minden nagyobb társadalmi bajunknak, a nép szocialisztikus törekvéseinek, a sztrájkoknak, a napi minden levő verekedésnek, a folyton nagyobbodó elvállaltalanodásnak legnagyobb részben a szeszfogyasztás az oka. S talán gondolkoztunk is azon, hogy mit kellene tenni e téren a veszély megszüntetésére, de e gondolkozásnál tovább nem mentünk, a tettek mezejére ki nem léptünk s hagyjuk tovább is haladni a dolgot az eddigi uton, hadd történjék ezután is úgy, a hogy eddig történt.

De ez már nem maradhat így! Tenniük kell valamit azon szerencsétlenek érdekében, kik az egyre terjedő járvány áldozatai s egyre tompuló erejükkel ellenállni nem képesek ennek a veszélynek már s meg kell gondolnunk azt is, hogy nemzedékek következzenek meg, kiknek e veszélybe való jutása már némi-

dig csak az a nagy szikla darab volt, rajta a fehér márvány tábla s azon e két szó: Serafine Zarinovski.

Csillogos estéken, mikor fejem fölött rezegve táncolt az almafa levele, mintha minden bokor, minden fűszál azt suttogta volna az esti szellő lebbenésében: Serafine Zarinovski.

Szegény leány. Ez a nagy szikladarab, mely most betakarja a te hű szivedet, vajjon éri-e néha azt a rejtelmes zsongást, mely végig suhan a temető keresztjei közt, vajjon tudja-e azt, hogy a por, melyet elföld szent s e szent pornak minden dobbanása egy szó volt csak: szeretet.

* * *

Egy este atyám így kezdte elbeszélését: Valami húsz éve lehet már, hogy egy csendes délután nagy muzsikaszóval tartotta bevonulását a kastély új ura, a Béli nagyságos ur. Mikor a patak hidjára átnentek, száz gyermek várta őket, mindenik egy kosár virággal, a mit a kocsiba meg a kocsik elé hintettek úgy, hogy semmit nem lehetett látni az egész utból, csupa lilium, róza meg szegfű volt minden.

A Béli nagyságos ur az első kocsiban ült, barátságosan integetett kezeivel a falu népének, mert ott volt az egész falu, de sőt még a szomszéd falak lakói is mind eljöttek oda. A második kocsiban a

TÁRCSA

Dal.

(Fitnet khanun).

— A Sátoralja eredeti tárcsaja. —

Bánatoddal megszébzél engemet,
Beteggé tett könnyben uszó szemed.
A két oread két viruló rózsza,
Ajakad a szívnek gyógyítója.

Feltámasztja szód a holt szerelmet,
A szerelmes bánatát te kelted.
Pillantásod tíze semmivé tesz,
De szép szavad az, a mi fölészet.

Óh te édes szavu sugár termet,
Miattad sok szerelmes kesorghet,
De egy sem lesz oly bús, mint én vagyok,
Nincs-e lelked, mond meg nekem, zsarnok!

(Török eredetiből)

Pál Ernő.

Serafine Zarinovski.

A Sátoralja pályázaton díszesretet nyert pályamű.

Gyermekkoromban sokszor eljártam a kis temetőbe, mely falunk végénél terült el és igen sokszor fél napokon át elbolyongtam ott, bámulva a köke-reszketek, melyek mint merev emberek kétfelé tárcsák karjaikat s hideg komolysággal mutatnak egyik kezökkel a nagy erdő, másik kezökkel a végtelen róna felé.

A szent borongás, mely különösen este felé száll le a temetőre, a két pára, mely betakarja az erdő sötétjét s a síkságon elterülő fűst, melyet mintegy fátyolt ráaggat ide oda az esteli szellő, megragadták lelkem s órákig ültem elmerengve a nagy almafa alatt, mely ember emlékezet óta a temető közepén állott s lombos ágaival messze betakarta maga körül a földet.

Egy reneteg szikladarab állott a nagy almafa alatt s mintha régi idők óriásai dobták volna oda, komoly mozdulatlanysággal terült el ott s néma fenségekben uralkodott a temető fa- és kökeresztjei fölött. Oldalába fehér márványtábla volt bevésve s ezen aranyos betűkkel a név, csupán e két szó: Serafine Zarinovski.

Ábrándos lelkem sokat kalandozott a távol, ismeretlen világba, de kiindul és megálló pontja min-

át a pataki közönség egy részének nevében Hodossy Bélának, ki a vezetése alatt álló karral többször gyönyörködtette Patak város műértő közönségét.

E jelenet után a hallgató terem tánczteremmé varázsoltattott át. Kár azonban, hogy annak a portellégek, a mely a tánczolóknak felett lebegett, az eltüntetése nem terjedt ki — vagy prózában beszélve — hogy a természet a rendezőség a természet nem vikszeltette ki. Másrészt azonban igaza volt a rendezőségnek, úgy okoskodni, hogy a ki tánczolni szeret: az tánczol a porban is, a ki meg nem szeret: az nem tánczol a fönyezett padlaton sem; meg úgy is május van most s hadd legyen ezért egy kis majálisi színezete.

A nagy porban a következő ott voltak a sikerült feljegyeznünk:

Leányok: Abaházy nővérek (Liszka), Arvai Ilonka, Both nővérek, Greska Mariska (Dessewffy), Haury nővérek, Inczedy Etelka, Kérészy Emma, Koleszár Mariska, Kun nővérek, Makláry nővérek, Marton Mariska, Nagy Szerénke és Boriska, Nemes Sárka, Radácsi nővérek, Szinyei Emma, Szinyei nővérek, Szivos Irénke, Tatár Juliska, Trócsányi Juliska, Vass Gizike, Zsindely Etelka, Zsoldos Ilma.

Úrnők: Abaházy Józsefné (Liszka), dr. Bartha Béláné, Greska M.-né (Dessewffy), Haury Józsefné, Hodossy Béláné, Katona Györgyné, Kádár Gyuláné, Kérészy Istvánné, Kérészy Gyuláné, dr. Kondor Miksáné, Kópataky Gyuláné, Makláry Miklósna, Marasca Julia, Mitrovics Gyuláné, Nemes Ferenczné, Radácsi Györgyné, dr. Rác Lajosné, Szinyei Endréné, Szivos Mihályné, Tarczal Jánosné, Tatár Istvánné, Trócsányi Bertalanné, Ujlaki Istvánné, Zsindely Istvánné, Zombory Emődné, Zsoldos Benőné.

Ha valaki kimaradt volna, úgy a port okozza és ne a

Reportert.

Szerkesztői üzenetek.

— *K. B. Kenézli*. Kivánságod szerint? Bélyegilletéssel együtt 1 korona. — *R. D. Hejben*. Egy kis simítással jönni fog. Kérjük másszor is illetékelvel felkeresni. — *K. F. Trauconfalva*. A terminusra kész lett, mi az oka, hogy nem jön érte senki? *B. L. Bpest*. Zemplénmegyét hányan képviselik a V. T.-nél? Csak magam? — *A. a. S.-a-Ujhely*. Közlebb sorát ejtjük. A gyakori vendéget szívesen látjuk, kérjük továbbra is közreműködését! — *K. P. B. Zsoldány*. Sajnálattal csak a jövő számba jöhet. Üdv!

Közírára teszem, miszerint a vezetésem alatt álló polgáriiskolában a folyó tanévi m. g. vizsgálatok június hó 26. 27. és 28-án tartatnak meg. 26-án lesznek a leányövédek, 27. és 28-án a fiúk vizsgálatai, mely napokon reggel 8 órakor az illetők szükségessége okmányaikkal ellátva alólírnál az igazgatósági irodában jelentkezzenek.

Homonnán, 1895. május 14.

E. Jakab Géza,

igazgató.

1-3

Szegedjegyző kerestetik.

Körjegyzői irodámban egy fiatal, nőlen, intelligens és szorgalmas segédjegyző vagy g. akornok teljes ellátás (mosás, ágynemű kivételével) 6—8 frt havi fizetéssel — mit esetleg emelendek — azonnal alkalmazást nyerhet. Ajánlatok hozzám intézendők.

Kenézli. (Szabolcs.) u. p. Szabolcs.

Kléger Béla.

Elismert legtisztább alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

Asztali- és gyógy-viz

Orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany

János-utca 9. szám.

Kapható S.-a-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Behyna testvérek.

Grünwald M. és Maláresik György kereskedésükben.

2-3

ERDŐ-BÉNYE

GYÓGYFÜRDŐ

(Zemplénvármegyében.)

A fürdő-idény május 26-án kezdődik.

Hatása, gazdag vas- és timsó-tartalma: fogva kitűnő: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, rheumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknél.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére.

A fürdőberendezés áll 4 porcellán, 2 rez. és 24 fakadóból.

Használhatók iszap-, vasláp-, sós- és villanyfürdők: massage-, izasztó- és hidegviz-gyógymód.

Isv-gyógymódhoz mindenféle ásványvíz van készletben.

A fürdő egészen megújított, csinos épületekkel bővített. A lakoszobák száma 74, új butorizzattal felszerelve.

Szórakozásra szolgálnak: csinos ét-, táncz-, olvasó- és nőiterem, könyvtár, hírlapok, társas- és torna-játékok, naponként kétszeri tér-zene. Terjedelmes árnyékos erdei séta utak. Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.

Házi gyógytár, posta- és telephonállomás helyben van.

mely a Szegimalom sürgönyállomástól veszi át a sürgönyöket.

Vasuti állomás a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő (1¹/₂ órányira), — gyorsvonathoz Liszka-Tolcsva (1 órányira a fürdőtől), hol külön kocsit 2 frtért és közös kocsit személyenként 60 krért kapható.

Fürdőorvos:

Dr. Kun Zoltán

Sárospatakról.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.